

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVĚHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

Evidenčné číslo: 107003/B/2023/421000285352

**ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV A VÝNOSOV
VO VZŤAHU K VÝSLEDKU
HOSPODÁRENIA VO VYBRANOM PODNIKU**

Bakalárska práca

2023

Ema Mihaliková

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVĽHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

**ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV A VÝNOSOV
VO VZŤAĽHU K VÝSLEDKU
HOSPODÁRENIA VO VYBRANOM PODNIKU**

Bakalárska práca

Študijný program: ekonomika a manažment podniku
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Školiace pracovisko: Katedra finančného riadenia podniku
Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Eva Manová, , PhD.

Košice 2023

Ema Mihaliková

Zadanie záverečnej práce (vo vytlačenej verzii nahradit' stranou z AIS-u).

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum: 18.05.2023

.....

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Touto cestou vyjadrujem úprimné pod'akovanie mojej školiteľke doc. Ing. Eve Manovej, PhD. za jej odborné rady, ústretovosť a ochotu pri vypracovaní mojej záverečnej práce.

ABSTRAKT

MIHALIKOVÁ, Ema: Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia vo vybranom podniku – Ekonomická univerzita v Bratislave, Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach; Katedra finančného riadenia podniku – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Eva Manová, PhD. – Košice: PHF EU, 2023, počet strán 55.

Cieľom záverečnej práce je: Cieľom práce je poskytnúť komplexný pohľad na jednotlivé položky nákladových a výnosových účtov a ich význam pri tvorbe výsledku hospodárenia konkrétnej účtovnej jednotky. Práca je rozdelená do 5 kapitol. Obsahuje 6 grafov, 14 tabuliek. Prvá kapitola sa zaoberá teóriou nákladov a výnosov, výsledkom hospodárenia.

V ďalších častiach sa charakterizuje: primárny cieľ záverečnej práce, pre jeho splnenie, sekundárne ciele záverečnej práce. V kapitole Metodika práce a metódy skúmania zovšeobecňujeme charakter podnikania spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s, určíme metódy skúmania, prostredníctvom ktorých dosiahneme stanovený primárny cieľ a k nemu pridružené sekundárne ciele. V kapitole Výsledky práce uvádzame analýzu nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za obdobie od roku 2021 do roku 2016.

Záverečná kapitola sa zaoberá: bližším pozorovaním výsledku hospodárenia jednotlivých rokov 2021 až 2016, uvádzame grafické zobrazenie, v ktorom jednotlivé výsledky hospodárenia porovnáme. Pozorujeme jednotlivé výsledky hospodárenia.

Výsledkom riešenia danej problematiky je: komplexný pohľad na jednotlivé položky nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia a následný návrh možných riešení pre optimalizáciu nákladov a výnosov.

Kľúčové slová:

náklady, výnosy, výsledok hospodárenia, zisk, strata.

ABSTRACT

Mihaliková, Ema: Structure of costs and revenues in relation to the economic result of the selected enterprise – University of Economics in Bratislava, Faculty of Business Economy with seat in Košice; Department of Corporate Financial Management – Supervisor: doc. Ing. Eva Manová, PhD. – Košice: EC FBA, 2023, number of pages 55.

The objective of this bachelor's thesis is: The objective of this bachelor's thesis is to provide a comprehensive overview of individual items of cost and revenue accounts and their significance in the formation of the economic result of a particular accounting unit. The thesis is divided into 5 chapters. It contains 6 charts, 14 tables. The first chapter discusses the theory of costs and revenues and the economic result.

The following parts characterise: the primary objective of the bachelor's thesis, for its fulfilment, secondary objectives of the bachelor's thesis. In the chapter “Methodology and research methods” we generalise the nature of business of Lidl Slovenská republika, v.o.s and we determine the research methods through which we will fulfil the primary objective and the related secondary objectives. In the chapter “Results”, we present an analysis of costs and revenues in relation to the economic result for the period from 2021 to 2016.

The final chapter offers a closer look at the economic result of each of the years 2021 to 2016 and we present a graphical representation in which we compare the individual economic results. We look at individual economic results.

The result of the discussion of the given problem is a comprehensive overview of individual items of costs and revenues in relation to the economic result and the subsequent proposal of possible solutions for optimisation of costs and revenues.

Keywords:

cost, revenue, economic result, profit, loss.

OBSAH

Zoznam tabuliek	9
Zoznam grafov	10
Úvod	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	13
1.1 <i>Teoretické vymedzenie nákladov.....</i>	<i>13</i>
1.2 <i>Rozdelenie nákladov.....</i>	<i>15</i>
1.2.1 <i>Druhové členenie nákladov</i>	<i>15</i>
1.2.2 <i>Delenie nákladov podľa rámcovej účtovnej osnovy.....</i>	<i>16</i>
1.2.3 <i>Náklady vo sfére finančného účtovníctva</i>	<i>16</i>
1.2.4 <i>Náklady z daňového hľadiska</i>	<i>18</i>
1.2.5 <i>Náklady z pohľadu vnútropodnikového (manažérskeho) účtovníctva</i>	<i>18</i>
1.3 <i>Možnosti znižovania nákladov v podniku.....</i>	<i>20</i>
1.3.1 <i>Možné metódy znižovania nákladov</i>	<i>20</i>
1.4 <i>Teoretické vymedzenie výnosov</i>	<i>21</i>
1.4.1 <i>Členenie výnosov na základe druhu</i>	<i>21</i>
1.4.2 <i>Zvyšovanie výnosov v podniku.....</i>	<i>22</i>
1.5 <i>Náklady, výnosy a ich časové rozlíšenie</i>	<i>22</i>
1.6 <i>Výsledok hospodárenia.....</i>	<i>23</i>
2 Cieľ práce	26
3 Metodika práce a metódy skúmania	27
3.1 <i>Charakter spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s.</i>	<i>27</i>
3.2 <i>Metódy skúmania</i>	<i>28</i>
3.2.1 <i>Zvolené metódy:</i>	<i>28</i>
4 Výsledky práce	29
4.1 <i>Náklady a výnosy zosumarizované vo výsledku hospodárenia.....</i>	<i>29</i>
4.1.1 <i>Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020</i>	<i>30</i>
4.1.2 <i>Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za rok 2019 v porovnaní s rokom 2018</i>	<i>37</i>
4.1.3 <i>Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za rok 2017 v porovnaní s rokom 2016</i>	<i>42</i>

5	Diskusia.....	47
5.1	<i>Výsledok hospodárenia.....</i>	<i>47</i>
5.2	<i>Náklady na hospodársku činnosť.....</i>	<i>48</i>
5.2.1	Možnosti znižovania nákladov	48
5.3	<i>Výnosy z hospodárskej činnosti</i>	<i>49</i>
5.3.1	Možnosti zvyšovania výnosov.....	50
	Záver	51
	Bibliografické zdroje	53

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Výkaz komplexného výsledku k 28.02.2022	30
Tabuľka 2 Spotreba materiálu a energie	31
Tabuľka 3 Mzdy a odvody.....	32
Tabuľka 4 Ostatné prevádzkové náklady.....	33
Tabuľka 5 Ostatné náklady s medziročnou úsporou.....	35
Tabuľka 6 Ostatné náklady / výnosy z finančnej činnosti (netto)	35
Tabuľka 7 Výkaz komplexného výsledku k 29.02.2020	37
Tabuľka 8 Spotreba materiálu a energie	38
Tabuľka 9 Mzdy a odvody.....	39
Tabuľka 10 Ostatné finančné výnosy / náklady (netto).....	40
Tabuľka 11 Výkaz komplexného výsledku k 28.02.2018	42
Tabuľka 12 Spotreba materiálu a energie	43
Tabuľka 13 Mzdy a odvody.....	44
Tabuľka 14 Ostatné finančné výnosy / náklady (netto).....	45

Zoznam grafov

Graf 1 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2021 a 2020	36
Graf 2 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2019 a 2018	41
Graf 3 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2017 a 2016	46
Graf 4 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2021 - 2016	47
Graf 5 Porovnanie nákladov za roky 2021 - 2016	48
Graf 6 Pozorovanie výnosov za roky 2021 - 2016	49

Úvod

Pre spracovanie témy Bakalárskej práce sme sa zamerali na spoločnosť Lidl Slovenská republika, v.o.s.. Spoločnosť Lidl je súčasť slovenského trhu od roku 2004, keď sa spustilo do prevádzky prvých 14 predajní. V súčasnosti Lidl prevádzkuje viac ako 150 predajní a stále sa snaží expandovať svoje podnikateľské aktivity na čoraz vyššiu úroveň. Základným heslom spoločnosti Lidl je najlepší pomer ceny a kvality, sprístupniť zákazníkom tovary rôzneho druhu za prijateľné ceny, ktoré si môže dovoliť väčšina zákazníkov, ktorí vyjadrili svoju spokojnosť aj v roku 2019, keď Lidl získal až 28 medailí v ocenení Best Buy Award.

Kapitola s názvom **Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí** obsahuje samostatne členené teoretické vymedzenie nákladov a výnosov, kde vysvetľujeme podstatu a význam nákladov a výnosov v podvojnóm účtovníctve. Rozoberáme členenie nákladov podľa nákladových druhov, náklady z pohľadu finančného, daňového a vnútropodnikového – manažérskeho účtovníctva. Ďalej sledujeme teoretické vymedzenie spôsobov a metód znižovania – optimalizácie nákladov. Rozoberáme členenie výnosov podľa druhu a spôsoby zvyšovania výnosov. Analyzujeme teóriu časového rozlíšenia nákladov a výnosov. V poslednom rade všetky poznatky zosumarizujeme v teoretických poznatkoch o samotnom výsledku hospodárenia, ktorého neoddeliteľnou súčasťou sú náklady a výnosy.

Kapitola s názvom **Cieľ práce** obsahuje vymedzenie primárneho cieľa práce, kde chceme zosumarizovať myšlienku, ktorú chceme prostredníctvom záverečnej práce dosiahnuť, aby sme však náš primárny cieľ mohli dosiahnuť, musíme zadefinovať parciálne ciele, ktoré sú v kapitole Cieľ práce presne zadefinované.

Kapitola s názvom **Metodika práce a metódy skúmania** obsahuje charakter a históriu spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s. a metódy skúmania, ktoré sú nevyhnutné pre dosiahnutie stanoveného primárneho cieľa.

Kapitola s názvom **Výsledky práce** obsahuje samotné plnenie primárneho cieľa záverečnej práce, sústreďujeme sa na skúmanie nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za obdobie od roku 2021 do roku 2016 s porovnaním medzi dvojicami rokov, taktiež sa snažíme o priblíženie možných dôvodov vzniku jednotlivých nákladov a výnosov.

Kapitola s názvom **Diskusia** obsahuje výsledné skúmanie jednotlivých období vcelku. Bližšie prihliadame na celok nákladov a výnosov z hospodárskej činnosti za jednotlivé obdobia, kde navrhujeme možnosti ich optimalizácie.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Výsledok hospodárenia, ktorého konečným výsledkom je zisk alebo strata, je povinná súčasť účtovnej zvierky. Tento finančný ukazovateľ vypovedá o miere efektivity a úspešnosti podnikateľských aktivít, ktoré súvisia s investovaným kapitálom. Podľa Baštinovej (2007) je výsledok hospodárenia východiskovým zdrojom informácií za príslušné účtovné obdobie a ukazovateľom rentability vloženého kapitálu spoločnosti. V peňažnom vyjadrení charakterizuje vplyv kolobehu aktív prebiehajúceho v danej spoločnosti a vyjadruje, či aktíva investované do spoločnosti vo forme vstupov sú vyššie alebo nižšie ako hodnotové výstupy vyprodukované spoločnosťou. Súčasťou tvorby výsledku hospodárenia sú náklady a výnosy. Zásadný vplyv na výsledok hospodárenia má výška odpisov dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, ktoré sa účtujú do nákladov na súvzťažnom účte s označením 551. (Suhányiová, Szalay, Fukerová, 2017)

Náklady na mzdy zamestnancov sú dôležitá súčasť výsledku hospodárenia spoločnosti. Predpoklad, ktorý vyjadruje správnu hospodárnosť spoločnosti, vypovedá o tom, ak spoločnosť generuje mzdové náklady v rozmedzí od 10% do 30% pomerne k výnosom. Následne z toho vyplýva, že spoločnosť, ktorá toto rozmedzie dodržiava, spôsobuje kladný úžitok na výkonnejší výsledok hospodárenia ako naopak spoločnosti, ktoré toto rozmedzie neakceptujú. (Belička 2019)

1.1 Teoretické vymedzenie nákladov

Vyjadrenie spotreby majú za úlohu náklady, vyjadrujú taktiež opotrebenie aktív, vstupov a vynaloženej práce spoločnosti, spoločnosť nazývame v tomto prípade účtovnou jednotkou. Vyjadrenie vzťahu nákladov a ich vzniku s následnou viazanosťou ku konkrétnym výkonom sa v účtovníctve konkretizuje ako druhové členenie nákladov.

Podvojný účtovníctvo selektuje náklady do účtovnej triedy číslo 5. Náklady sa vyznačujú následným zvyšovaním svojej hodnoty, v podvojnóm účtovníctve spoločnosti sú jeho súčasťou od začiatku podnikateľskej činnosti. Nesmieme však zabudnúť na rozdiel medzi nákladmi a výdavkami, náklad a výdavok sú dve odlišné veličiny. Samotný rozdiel medzi nákladmi a výdavkami spočíva v tom, že náklady sa účtujú na výsledkových účtoch a samotné výdavky znamenajú úbytok peňažných prostriedkov a naopak sa účtujú na súvahových účtoch, výdavky sú peňažne vyjadrené a naopak náklady vyjadrujú spotrebu

resp. úbytok aktív. Všetky tieto vzťahy presne upravuje a definuje Zákon číslo 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. (Štangová, Víghová, 2021)

Každá spoločnosť, firma, podnikateľ čo poskytuje služby alebo jeho podnikanie spočíva v prebiehajúcom výrobnom procese, činnosť spoločnosti spočíva v tom, že každodenne dochádza k kombinovaniu, využívaniu a spojeniu výrobných faktorov. Výrobné faktory sa využívajú jednorazovo alebo postupne, rozdiel spočíva v tom, že využívanie jednorazovo znamená to, že výrobný faktor sa do podnikového transformačného procesu dostane iba raz a postupné využívanie výrobných faktorov znamená, že táto postupná spotreba sa vyznačuje opotrebením. Dôsledkom spotreby výrobných faktorov vznikla ekonomická veličina nazývaná náklady. (Meheš, 2019)

Náklady patria medzi najzákladnejšie a najdôležitejšie ekonomické veličiny, spoločnosť prostredníctvom nákladov môže vyvodiť predpoklady na výrobu produktov a poskytovanie služieb. Náklady sú veľmi dôležitá veličina vo vzťahu k spoločnosti, dôvodom toho je, že prostredníctvom nákladov spoločnosť získa komplexnejší pohľad na vstupy výrobných faktorov do podnikového transformačného procesu a následne vie posúdiť aj kvalitu výstupov transformačného procesu, tento celý proces spoločnosť skúma za určité obdobie.

Náklady vo vzťahu k výrobným faktorom a teda ich následnej spotrebe môžeme vymedziť ako prvotné resp. externé a druhotné resp. interné. Rozdiel medzi nákladmi prvotnými a nákladmi druhotnými spočíva v ich vzniku, prvotné resp. externé náklady vznikajú vstupom do podnikového transformačného procesu z externého prostredia a naopak druhotné resp. interné náklady vznikajú už samotným vplyvom transformačného procesu a teda ich vznik sa viaže na interné prostredie spoločnosti.

Ak spoločnosť efektívne riadi náklady a teda aj samotný výrobný proces, tak sa náklady vrátia do spoločnosti v podobe výnosov. V spoločnosti môže nastať situácia, keď začnú neprimerane narastať náklady, táto situácia sa nazýva plytvanie podnikovými zdrojmi, na riešenie vzniknutej situácie je nutné využiť vhodné nástroje na optimalizáciu nákladov. Pre správnu optimalizáciu nákladov je nutné prostredníctvom analýzy nákladov zvoliť vhodnú metódou pre následnú optimalizáciu. Náklady sa musia vynaložiť účelne, prostredníctvom analýzy nákladov tak zistíme, či sme túto podmienku dodržali. Dostatočnou analýzou súvislostí a účelnosti nákladov tak predídeme chybám a tak následnému poklesu kvality ponúkaných podnikových výkonov. (Stašková, Staško, 2019)

Oceniťné zníženie ekonomických úžitkov v merateľnom období predstavujú náklady. Informácie pre daňové potreby zachytáva práve účtovníctvo, ktorého hlavnou funkciou je určiť a konkretizovať sumárny výsledok hospodárenia za určité potrebné obdobie. (Sedliačiková, 2018)

1.2 Rozdelenie nákladov

Náklady definujeme z rozličných pohľadov, z tohto dôvodu sa nedajú presne explicitne vymedziť. Na náklady je možné nazerať z pohľadu finančného, vnútro podnikového – manažérskeho účtovníctva a daňového aspektu. (Meheš, 2019)

1.2.1 Druhovú členenie nákladov

Druhovú členenie nákladov vyjadrujú samotné vstupy do podnikového transformačného procesu. Základné vlastnosti zaradenia nákladov podľa druhu môžeme definovať ako prvotné, druhotné náklady. (Kráľ, 2018)

Medzi základné druhy nákladov patrí:

- spotreba materiálu a energie,
- externé práce a služby,
- osobné náklady,
- odpisy,
- dlhodobé aktíva,
- náklady finančného charakteru. (Popesko, Papadaki, 2016)

Vnútro podnikové účtovníctvo vníma druhovú členenie nákladov bez samostatne plného významu a využitie druhovú členenie je teda ohraničené. Z informácií vyťažovaných z druhovú členenie nákladov, tak pre vnútro podnikové účtovníctvo znamená nezistený dôvod ich obetovania. (Kráľ, 2018)

Druhovú členenie nákladov nám vypovedá o jednotlivých nákladových druhoch nachádzajúcich sa v transformačnom procese, čo nám slúži ako prostriedok pre vytváranie rozpočtov a otvára nám náhľad na možnosti zníženia nákladov. (Sedlák a kol., 2010)

1.2.2 Delenie nákladov podľa rámcovej účtovnej osnovy

Na účtovanie nákladov je v rámcovej účtovnej osnove pre podnikateľov vyhradená účtovná trieda 5-Náklady:

50 – Spotrebované nákupy

51 – Služby

52 – Osobné náklady

53 – Dane a poplatky

54 – Iné prevádzkové náklady

55 – Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku

56 – Finančné náklady

59 – Dane z príjmov a prevodové účty

(účtová osnova)

1.2.3 Náklady vo sfére finančného účtovníctva

Finančné účtovníctvo charakterizuje náklady ako zníženie ekonomického úžitku, ktorého dôsledkom je prírastok dlhov alebo pokles majetku, čo sa vyobrazuje v znížení vlastného imania spoločnosti. Náklady znamenajú prostriedky, ktoré sa obetujú pre vidinu získania podnikových výkonov. (Zalai, 2016)

Primárny tok poznatkov významných pre riadenie nákladov zastrešuje finančné účtovníctvo. Súvaha a výkaz ziskov a strát predstavujú dve povinné výkazy, formou ktorých dochádza k zverejňovaniu všetkých kumulovaných údajov vo finančnom účtovníctve. Presnejšie nahliadnutie o bližšom vynaložení nákladov môžeme vyčítať zo samotných súvzťažných účtov. Finančné účtovníctvo eviduje náklady podľa delenia nákladov v rámcovej účtovnej osnove, zároveň je významné podotknúť využitie rozdelenia nákladov účtovnej jednotky podľa závislosti od objemu výkonov a podľa kalkulačného vzorca. (Meheš, 2019)

Náklady podľa závislosti od objemu výkonov:

- Fixné náklady

- Variabilné náklady:

- proporcionálne,
- nadproporcionálne (progresívne),
- podproporcionálne (degresívne).

Významnou črtou fixných nákladov je skutočnosť, že ich výška sa nemení v závislosti od meniaceho sa objemu výroby. Napriek tomu, že nastane zmena objemu výroby, výška fixných nákladov sa zmení len minimálne. Taktiež je nutné poznamenať, že fixné náklady sú viazané k súhrnnému objemu výkonov. Vznik fixných nákladov sa viaže k primárnym potrebám pre správnu a fungujúcu spoločnosť.

Opakom fixných nákladov sú variabilné náklady. Vyznačujú sa zmenou svojej hodnoty, ak dôjde k zmene objemu výroby. V prípade zvýšenia objemu výroby, ktorému priamoúmerne zodpovedá aj navýšenie nákladov, hovoríme o nákladoch proporcionálnych. Nadproporcionálne náklady sa vyznačujú tým, že dochádza k rastu objemu výroby, s ktorou súvisí ale rýchlejší nárast nákladov ako samotný objem výroby. Ako opak môžeme označiť náklady podproporcionálne, ktorých charakteristickým znakom je ich nárast pomalším tempom v porovnaní s nárastom objemu výroby. (Foltínová a kol., 2011)

Náklady podľa kalkulačného vzorca

Kalkulačný vzorec vypovedá o rozdelení nákladov do samostatných sekcií, následne rozdelené náklady sú vyjadrené na jednotku kalkulačného výkonu. V tejto súvislosti je významné rozdelenie nákladov na:

- priame náklady,
- nepriame náklady.

Priame náklady sa zvyšujú priamoúmerne v závislosti od objemu výkonu, je obvyklé ich zaradenie ku konkrétnemu výrobku.

Nepriame náklady sa vyznačujú nepriamym zaradením ku konkrétnemu výrobku. V tomto prípade nedochádza k ich nárastu rovnakým tempom v porovnaní s nárastom objemu výroby. (Bielik a kol., 2018)

Kalkulačný vzorec:

Priamy materiál

- + Priame náklady
- + Ostatné priame náklady

+ Výrobná réžia

Vlastné náklady výroby

+ Správna réžia

Vlastné náklady výkonu

+ Odbytové náklady

Úplné vlastné náklady výkonu

+ Zisk (strata)

Cena výkonu

(Kráľ, 2018)

1.2.4 Náklady z daňového hľadiska

Finančné účtovníctvo je úzko previazané s účtovníctvom daňovým. Pre potreby daňového účtovníctva vychádzame z informácií, ktoré poskytuje finančné účtovníctvo. Položky, týkajúce sa oblasti nákladov potrebných pre potreby vyčíslenia správnej hodnoty základu dane, daňové účtovníctvo podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov diferencuje ako náklady daňovo uznateľné a daňovo neuznateľné.

Náklady, ktoré daňovník preukázateľne vynaložil na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov sa podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov nazývajú daňovo uznateľné náklady. Daňovník si môže uplatniť daňovo uznateľné náklady na tie príjmy, ktoré sú preukázateľne zaúčtované v účtovníctve alebo zaevidované v evidencii daňovníka. Daňovo neuznateľné náklady vystupujú ako presný opak daňovo uznateľných nákladov, z toho vyplýva, že daňovo neuznateľné položky sú také, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené pri daňovo uznateľných položkách. Daňovo neuznateľné položky neznižujú základ dane spoločnosti. (Meheš, 2019)

1.2.5 Náklady z pohľadu vnútropodnikového (manažérskeho) účtovníctva

Vnútropodnikové účtovníctvo sa používa najmä ako najvhodnejší inštrument pre potreby optimalizácie nákladov. Postupný vývoj účtovníctva v čase sa významne odvíjal aj od zmien vo vnútropodnikovom účtovníctve a mal za následok vývoj inovatívnych postupov vnútropodnikového účtovníctva, ktorých cieľom je nárast finančnej výkonnosti

riadiacich pracovníkov. Tieto výrazné zmeny sa udiali v druhej polovici 20. storočia. (Grzegorz, 2019)

Podľa Majtána (2014) sa nákladové členenie podľa vnútropodnikového účtovníctva rozširuje o vyšší počet nákladových druhov. Náklady z pohľadu vnútropodnikového účtovníctva slúžia ako súbor základných informácií, ktoré sú následne vyhodnocované a bližšie skúmané pre potreby stanovenia budúcich krokov spoločnosti. Je nutné však poznamenať, že kategorizácia nákladov z pohľadu finančného účtovníctva je pre vnútropodnikové účtovníctvo obsahovo nedostačujúce.

Skupiny nákladov vnútropodnikového účtovníctva:

Oportunitné náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré vypovedajú o výške nákladov, ktoré bolo nutné obetovať v prospech odlišnej alternatívy. Oportunitné náklady teda vyobrazujú hodnotu nedosiahnutého zisku – ušlého zisku.

Explicitné náklady - sú tvorené nákladmi, ktoré spoločnosť vynaloží na svoje neodmysliteľné potreby. Explicitné náklady vyjadrujeme v peňažných jednotkách.

Implicitné náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré spoločnosť v reálnej situácii nehradí. Pre potreby vyčíslenia výšky týchto nákladov sa v spoločnosti využívajú oportunitné náklady. Implicitné náklady nevyjadrujeme v peňažných jednotkách.

Neproduktívne náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré nie sú pre podnikateľskú činnosť spoločnosti nevyhnutné, spoločnosť ich hradí v momente, keď nesplní svoje záväzky v stanovenom termíne.

Predpokladané náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré sa zakladajú na možných predpokladoch a využívajú sa pre potreby komparácie nákladov.

Relevantné náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré predstavujú pre spoločnosť budúcu záťaž, to znamená, že vznik týchto nákladov sa viaže k minulým rozhodnutiam, každé rozhodnutie nesie so sebou rôzne relevantné náklady.

Irelevantné náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré sa nedajú konaním spoločnosti ovplyvniť, ich vznik sa viaže k ktorejkoľvek voľbe spoločnosti.

Prírastkové náklady – sú tvorené nákladmi, ktorých vznik sa viaže k samotnej voľbe zvoleného variantu, sú to napríklad náklady pri zvyšovaní predajov.

Hraničné náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré sa viažu k zvýšeniu produkcie o jednu produkčnú jednotku, sú to takzvané marginálne náklady.

Utopené náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré sa viažu k samotnému začiatku podnikateľskej činnosti, vynakladajú sa pre potreby zabezpečenia základných potrieb pre vznik spoločnosti, napríklad budova súžiaca pre predaj produktov. Charakterizujú sa tým, že jediný spôsob ich aspoň čiastočnej eliminácie spočíva v predaji utopeného nákladu.

Vyvolané náklady – sú tvorené nákladmi, ktoré spoločnosť vynakladala pre potreby výroby výrobku.

Externé náklady – sú tvorené nákladmi, ktorých vznik sa viaže k vplyvu externých subjektov / javov na spoločnosť. (Kráľ, Fibírová, Tumpach a kol., 2018)

1.3 Možnosti znižovania nákladov v podniku

Spôsoby znižovania nákladov znamenajú činnosti na zužitkovanie rezerv spoločnosti. Základné spôsoby optimalizácie nákladov zahŕňajú:

- zriaďovanie modernej techniky a technológie,
- zvýšenie výkonnosti organizácie práce,
- zvýšenie výkonnosti odborného vzdelania pracovníkov. (Majrán a kol., 2005)

1.3.1 Možné metódy znižovania nákladov

Controlling - je to metóda patriaca medzi podsystem systému riadenia. Medzi hlavné aspekty controllingu môžeme zaradiť činnosti: kontroly, koordináciu plánovania, informačné zabezpečenie a za hlavnú nosnú funkciu môžeme zaradiť skvalitňovanie riadenia spoločnosti vo vzťahu s evidenciou a hodnotením situácií. (Foltínová, 2007)

Benchmarking - znamená inšpiráciu spoločnosti inou spoločnosťou. Hlavná funkcia benchmarkingu spočíva v pomenovaní efektívnych zmien v spoločnosti vychádzajúcich z porovnávania. (Nenadál a kol., 2011)

Outsourcing - vyjadruje prenesenie určitých úloh, ktoré je spoločnosť povinná splniť na tretie subjekty. Príkladom toho môže byť prenesenie vypracovania účtovných povinností na spoločnosť poskytujúcu tieto služby. (Dvořáček a kol., 2010,)

1.4 Teoretické vymedzenie výnosov

Výnosy znamenajú získané finančné zdroje prostredníctvom podnikateľskej činnosti, ktoré spoločnosť následne investuje ďalej do podnikania za vidinou ich znásobenia. (Šlosár, 2019)

Výnosy vznikajú momentom poskytnutia služby spotrebiteľovi alebo vyskladnením tovaru. Medzi výnosy patria tržby získané z predaja tovaru a služieb, ktoré označujeme za prioritné. (Majdúchová, Neumanová, 2009)

Charakteristika výnosov podnikateľského subjektu predstavuje peňažné vyjadrenie výkonov resp. prírastok aktív spoločnosti. Vznik výnosov sa viaže k realizácií výkonov spoločnosti. Musíme však poznamenať, že nie všetky výnosy sú viazané k vyprodukovaným výkonom spoločnosti. Ako výnosy je možné chápať aj výnosy z úrokov a mimoriadne výnosy. (Jacková, Ďurišová, 2008)

1.4.1 Členenie výnosov na základe druhu

Výnosy rozdeľujeme z hľadiska druhov. Bližšie vymenovanie základných druhov výnosov v spoločnostiach:

- tržby za tovar a vlastné výrobky,
- zmena stavu vnútroorganizačných zásob,
- aktivácia (dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, materiálu, tovaru, vnútroorganizačných služieb),
- iné výnosy z hospodárskej činnosti,
- výnosy z finančného hľadiska.

Vedúci pracovníci spoločnosti vnímajú zdroj výnosov v podobe tržieb, takéto vnímanie výnosov sa praktizuje prevažne pri obchodných, poľnohospodárskych, priemyselných spoločnostiach. Tržby sú špecifikované v peňažných jednotkách, spoločnosti získavajú tržby pomocou činností, ako sú: predaj tovaru, predaj služieb, predaj vlastných výrobkov. Tržby znamenajú peňažný prírastok pre spoločnosť, využívajú sa však ďalej pre potreby uspokojovania potrieb vyplývajúcich z daní, nákladov, výplaty dividend až k samotnému rozširovaniu reprodukcie spoločnosti. Tržby a ich vývoj sa viaže najmä k objemom predaja, k výškam cien produkcie, k fakturáciám, k sortimentom aj dobám úhrady vystavených faktúr a k mnohým ďalším aspektom. (Sedláček, 2010)

Účtovníctvo vníma členenie výnosov na základe druhu ako:

- Výnosy z hospodárskej činnosti.

Do tejto kategórie môžeme subsumovať tržby pochádzajúce z predaja služieb, tovaru, vlastných výrobkov. Medzi výnosy z hospodárskej činnosti patria aj aktivácia majetku a služieb, tržby z predaja majetku a iné.

- Finančné výnosy.

Pre účtovnú jednotku túto kategóriu tvoria tržby inkasované z predaja cenných papierov, výnosové úroky, kurzové zisky, celkovo výnosy z finančného majetku. (Krištofik a kol., 2011)

1.4.2 Zvyšovanie výnosov v podniku

Zdroj, ktorý je pre výnosy najdôležitejší, sú tržby, spoločnosť tržby získava pôsobením a predajom na trhu. Tržby napríklad pramenia z predaja služieb, tovaru, vlastných výrobkov, taktiež aj predajom majetku, pozitívnymi úrokmi.

Vzorec pre potreby výpočtu tržieb:

$$TR = Q \times p$$

TR = Tržby za realizáciu výkonov

Q = množstvo realizovaných výkonov

p = cena, za ktorú podnik predáva realizované výkony.

Zo vzorca pre potreby výpočtu tržieb vieme vydedukovať, že máme dve možnosti zvyšovania tržieb. Prvý spôsob spočíva v tom, že sa cena výrobkov zvýši a tým pádom porastie hodnota tržieb – výnosov, tento spôsob naznačuje rast kvality spoločnosti. Druhý spôsob spočíva v zvýšení ponúkaných služieb alebo tovarov spoločnosti. (Vochozka, Mulač a kol., 2012)

1.5 Náklady, výnosy a ich časové rozlíšenie

V priebehu účtovania môže nastať situácia, keď je potrebné ošetriť časovú nerovnosť medzi nákladmi a výdavkami alebo výnosmi a príjmami. Pre potreby odstránenia časovej medzery medzi vznikom účtovného prípadu a jeho samotnou úhradou

alebo samotným príjmom, existujú v účtovníctve samostatné účty časového rozlíšenia nákladov alebo výnosov.

Časové rozlíšenie nákladov je v podvojnóm účtovníctve ošetrené účtami s názvom: Náklady budúcich období, Výdavky budúcich období. Vznik nákladov budúcich období sa viaže k bežnému účtovnému obdobiu, k spotrebe však dôjde v nasledujúcom účtovnom období, napríklad predplatné odbornej literatúry a tlače. Vznik výdavkov budúcich období sa viaže k nákladom, ktoré sú vecne a časovo viazané k bežnému účtovnému obdobiu, ale ich vysporiadanie nastáva v nasledovnom účtovnom období, môže však nastať situácia, keď vysporiadanie nastáva v budúcom účtovnom období, príkladom je spätná úhrada záväzkov.

Časové rozlíšenie výnosov je v podvojnóm účtovníctve ošetrené účtami s názvom: Výnosy budúcich období, Príjmy budúcich období. Vznik výnosov budúcich období sa viaže k prírastku príjmu, ktorý spoločnosť inkasovala v aktuálnom účtovnom období. V podobe výnosu sa v účtovníctve prejaví až v nasledujúcom účtovnom období, príkladom toho je prírastok finančných prostriedkov za vykonávané služby vopred a to za určité vopred stanovené obdobie. Vznik príjmov budúcich období sa viaže k výnosom, ktoré sú vecne a časovo viazané k bežnému účtovnému obdobiu, ale ich vysporiadanie nastáva v nasledovnom účtovnom období, príkladom je poskytnutie služby, z ktorej príjem spoločnosť inkasuje po uplynutí vopred dohodnutej doby. (Sklenka, a kol., 2019)

1.6 Výsledok hospodárenia

Účtovníctvo predstavuje kľúčový ukazovateľ pre výsledok hospodárenia a jeho vyčíslenie, je ale nutné dodržať vedenie predmetného účtovníctva v správnej, úplnej a preukázateľnej forme. Vedenie podvojného účtovníctva ako neodmysliteľný zdroj informácií pre výsledok hospodárenia si vyžaduje viesť účtovné zápisy týkajúce výnosov, nákladov a účtovných prípadov vyplývajúcich z činností podniku, ktoré podliehajú povinnosti zaúčtovania. Samotnému zisteniu výsledku hospodárenia predchádza súhrn výsledku hospodárenia z finančnej činnosti a hospodárskej činnosti. Výsledok hospodárenia tak generuje zisk alebo stratu.

Správnemu vyčísleniu výsledku hospodárenia predchádza dodržanie postupov v medziach účtovných a legislatívnych zásad. Výsledok hospodárenia spoločnosti môžeme určiť ako:

- Vyčíslenie zmeny bilančného stavu vlastného imania. Vyčíslenie môžeme uskutočniť ako na začiatku, tak aj na konci účtovného obdobia. Informácie o zmenách vlastného imania čerpáme zo súvahy.

- Vyčíslením rozdielu medzi výnosmi a nákladmi za účtovné obdobie z finančnej činnosti a taktiež z hospodárskej činnosti. Informácie potrebné pre výpočet čerpáme z výkazu ziskov a strát.

Ako kontrolu môžeme vnímať to, že výpočet z oboch vyššie napísaných variant nám ponúka rovnaký výsledok, dôvodom toho je:

- Zvýšenie vlastného imania, nastáva prejavom výnosov v podobe: prírastku aktív, majetku, znížení záväzkov.

- Zníženie vlastného imania nastáva prejavom nákladov v podobe vzniku: záväzkov, úbytku aktív. (Manová, 2011)

Výnosy znamenajú pre spoločnosť finančnú podobu, ktorú spoločnosť nadobudla pôsobením svojich podnikateľských aktivít za účelom nadobudnutia finančných prostriedkov, neberie sa však ohľad na dobu ich inkasa, vid'. výnosy budúcich období.

Náklady sú vyjadrené vo finančnej podobe, preukázateľne a účelovo vynaložené pre potreby nadobudnutia výnosov neberie sa však ohľad na dobu ich úhrady, vid'. náklady budúcich období.

Informácie o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia zodpovedajú obsahu účtovného výkazu. (Knápková a kol., 2013)

Výsledok hospodárenia ako výsledný súhrn z činnosti podnikateľských aktivít spoločnosti za dané účtovné obdobie charakterizuje Zákon o účtovníctve. Kategorizovať výsledok hospodárenia podľa podmienených činností jeho vzniku môžeme ako:

- výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti,
- výsledok hospodárenia z finančnej činnosti.

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti tvorí skupina nákladov a výnosov, ktoré priamo súvisia s podnikateľskými aktivitami spoločnosti, nenaberajú aspekty finančnej činnosti.

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti predstavuje:

- skupina nákladov - definovaná rámcovou účtovnou osnovou od označenia 50 až 55,

- skupina výnosov - definovaná rámcovou účtovnou osnovou od označenia 60 až 65, ktoré priamo súvisia s podnikateľskými činnosťami spoločnosti, nenaberajú aspekty finančnej činnosti. Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti je vyčíslený rozdielom výnosov a nákladov z hospodárskej činnosti.

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti tvorí skupina nákladov a výnosov, ktoré sa viažu k finančným operáciám – činnostiam spoločnosti. Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti tvorí:

- skupina nákladov - definovaná rámcovou účtovnou osnovou s označením 56,
- skupina výnosov - definovaná rámcovou účtovnou osnovou s označením 66.

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti je vyčíslený rozdielom výnosov a nákladov z finančnej činnosti.

Samotný výsledok hospodárenia pre spoločnosť tvorí súhrn hospodárskej a finančnej činnosti spoločnosti. (Sklenka a kol., 2019)

Záverom účtovného obdobia, či už kalendárneho alebo hospodárskeho je účtovná závierka. Pre potreby správneho výsledku hospodárenia je nutné preúčtovať konečné stavy nákladov a výnosov na účet 710, ktorý nesie názov Účet ziskov a strát, vyobrazuje výsledný zisk alebo stratu za sledované účtovné obdobie. Pre potreby sledovania stavu nákladov a výnosov v účtovnej závierke je v podvojnóm účtovníctve určený výkaz ziskov a strát - z ktorého spoločnosť čerpá informácie o druhu a výške nákladov a výnosov a ich následné ovplyvnenie výsledku hospodárenia. (Baštincová, 2016)

2 Cieľ práce

Zákon číslo 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov upravuje, že každá fyzická osoba má povinnosť viesť účtovníctvo, ale má právo výberu medzi vedením jednoduchého účtovníctva alebo vedením podvojného účtovníctva, právnická osoba je povinná viesť podvojnú účtovníctvo. Z tohto predpisu usudzujeme, že každá právnická osoba vedie vo svojom účtovníctve štruktúru nákladov a výnosov. Snahou každej právnickej osoby je vytvoriť čo najvyšší zisk, z toho vyplýva, že rozdiel medzi nákladmi a výnosmi vykazuje kladné číslo, čím vyššie to číslo je, tým vyšší je celkový výsledok práce účtovnej jednotky. Všetky náklady a výnosy majú vplyv na výsledok hospodárenia, môžu mať pozitívny, ale aj negatívny vplyv, avšak firma sa stále usiluje, aby dosahovala kladný výsledok hospodárenia. Snažíme sa o čo najmenší negatívny vplyv nákladov, taktiež o čo najvyššie využívanie produkčnej kapacity. V užšom zmysle z minimálnych vstupov vyťažiť maximálne výstupy.

Cieľom práce je poskytnúť komplexný pohľad na jednotlivé položky nákladových a výnosových účtov a ich význam pri tvorbe výsledku hospodárenia konkrétnej účtovnej jednotky.

Na dosiahnutie primárneho cieľa je nutné splniť sekundárne ciele a tie definujeme:

1. Na základe zhromaždených teoretických poznatkov priblížiť tému nákladov, výnosov, výsledku hospodárenia.
2. Zhromaždiť všeobecné informácie o spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s..
3. Skúmať náklady a výnosy za jednotlivé roky, tie následne vyhodnotiť vo vzťahu k výsledku hospodárenia.
4. Vyvodit' závery a navrhnúť možnosti optimalizácie nákladov a prístup k vyšším výnosom z užšieho hľadiska.

3 Metodika práce a metody skúmania

V kapitole Metodika práce a metody skúmania zovšeobecníme charakter podnikania spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s., určíme metódy skúmania, prostredníctvom ktorých dosiahneme stanovený primárny cieľ a k nemu pridružené sekundárne ciele.

3.1 Charakter spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s.

Spoločnosť Lidl je súčasťou trhu už od roku 1930, keď bol založený prvý veľkoobchod s potravinami v nemeckom meste Neckarsulm, v tridsiatych rokoch dvadsiateho storočia spoločnosť niesla názov Lidl & Schwarz KG. V roku 1973 spoločnosť Lidl otvorila svoju prvú predajňu potravín v meste Ludwigshafen, v priebehu ďalších pätnástich rokov sa spoločnosť rozšírila do celého Nemecka, kde spoločnosť riadila viac ako 450 predajní a v tej dobe v Nemecku zamestnávala viac ako 5 000 zamestnancov.

V roku 1989 spoločnosť Lidl otvorila svoju prvú prevádzku vo Francúzku, daný krok znamenal expanziu nielen v Nemecku, ale začala sa etapa rozšírenia podniku aj z medzinárodného hľadiska. V roku 2003 spoločnosť Lidl zamestnávala viac ako 80 000 zamestnancov v celej Európe. Rok 2006 znamená, že spoločnosť do svojho sortimentu, ktorý ponúka, zahrnie svoju vlastnú značku menom Fairglobe.

Rok 2017 je pre spoločnosť Lidl veľmi významný, dôvodom je, že začne svoju tretiu etapu a expanduje na územie tretích krajín smerom do USA. Tam pokračuje veľmi úspešne. V období roka 2019 spoločnosť riadi viac ako 10 500 predajní a to v USA a ďalších dvadsiatichtdeviatich krajinách Európy s počtom zamestnancov vyše 287 000, čím spoločnosť zastáva pozíciu porovnateľnú so svetovými maloobchodnými reťazcami.

Lidl svoju podnikateľskú cestu na Slovensku započal v roku 2004 v mesiaci september, keď spustil do prevádzky 14 predajní, expandoval tak rýchlo, že na konci roku 2004 fungovalo na Slovensku 39 predajní. V priebehu roka 2019 sa Lidl rozšíril aj do online sveta prostredníctvom internetového predaja, ktorý nesie názov „Lidl shop“.

V súčasnosti spoločnosť Lidl prevádzkuje 160 predajní s celkovým počtom viac ako 6 000 zamestnancov po celom Slovensku. Zásobovanie je zastrešené tromi logistickými centrami v mestách Prešov – východné Slovensko, Nemšová –

severozápadné Slovensko, Sereď – juhozápadné Slovensko. Od roku 2012 funguje samostatné riadenie Slovenskej časti pôsobenia podnikateľskej činnosti prostredníctvom Centrálneho riadenia a rozhodovania v Bratislave, dovtedy sa Slovenská časť riadila z centrálného vedenia v Prahe.

Spoločnosť Lidl je úspešnou spoločnosťou, čo dokazujú aj rôzne ocenenia, ktoré v priebehu rokov pôsobenia na Slovenskom trhu získala:

1. 17krát Obchodník roka,
2. 6krát Top Employer,
3. 3krát Najzamestnávateľ,
4. 28krát Best Buy – nejlepší pomer ceny a kvality,
5. Daňovník roka a mnoho ďalších ocenení.

3.2 Metódy skúmania

Pre potrebu správneho dosiahnutia primárneho cieľa a následných sekundárnych cieľov je potrebné zvoliť metódy pre dosiahnutie stanovených cieľov.

3.2.1 Zvolené metódy:

1. Pozorovanie – Pozorovaním štruktúry nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia získame potrebné informácie.
2. Využitie indukcie a dedukcie – Postupným výberom informácií z konkrétnych ku všeobecným a naopak získame bližší pohľad na riešenú/rozoberanú tému.
3. Analýza – Prostredníctvom analýzy získame informácie o vzťahu medzi nákladmi, výnosmi a výsledkom hospodárenia.
4. Syntéza – Spájaním časti do celku analyzujeme výsledok hospodárenia.
5. Komparácia a využívanie grafického zobrazenia – Porovnávame náklady a výnosy vo vzťahu k výsledku hospodárenia.

4 Výsledky práce

Pre potreby sledovania nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia budeme analyzovať jednotlivé položky nákladov a výnosov za jednotlivé roky komplexne. Skúmané obdobie trvá od roku 2021 do roku 2016, vykonávame prieskum z budúcnosti do minulosti. Dôvodom takéhoto rozdelenia je, že sa snažíme poukázať na zmenu medzi jednotlivými účtovnými obdobiami presnejšie a teda pohľad na danú problematiku pôsobí prehľadnejšie a kontrastnejšie.

Uvedeným členením poukážeme na jednotlivé zvyšovanie nákladov v stanovených obdobiach v závislosti od zmeny podmienok na trhu, ktoré utrpeli úderom zo strany ochorenia COVID-19, ktorého dôsledkom bola pandémia a vznik celosvetovej krízy. Následne sa museli spoločnosti prispôbiť vládnym opatreniam, ktoré boli zamerané na odstránenie rizika nákazy ochorením COVID-19. Jedným z mnohých opatrení bol aj zákaz vychádzania, prístup k produktom tak začal byť obťažnejší ako za normálnych podmienok. Spoločnosti tak museli nájsť spôsob ako svoj predaj uskutočniť aj za takýchto podmienok. Jedným z opatrení spoločnosti Lidl bolo, že zaviedli online obchod s rôznym tovarom, ako sú napríklad spotrebiče do domácnosti, pomôcky na cvičenie a mnohé ďalšie produkty.

4.1 Náklady a výnosy zosumarizované vo výsledku hospodárenia

Spoločnosť Lidl Slovenská republika, v.o.s. pre splnenie povinností vyplývajúcich zo zákona číslo 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov využíva ako účtovné obdobie hospodársky rok.

Sledované náklady a výnosy zosumarizované vo výsledku hospodárenia sú teda v časovom rozsahu od 01.03.20xy do 28.02.20yx. Informácie, ktoré používame za stanovené obdobie čerpáme z dokumentov voľne dostupných online na stránke Finstat s názvom: Účtovná závierka zostavená v súlade s Medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo pre jednotlivé riešené obdobia.

4.1.1 Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020

Tabuľka 1 Výkaz komplexného výsledku k 28.02.2022

Položka	2021	2020	Zmena (+/-)
	– mena: euro	– mena: euro	– mena: euro
1. Výnosy – hosp. činnosť	1 653 540 000	1 509 677 000	143 863 000
Predaj tovaru	1 652 987 000	1 509 167 000	143 820 000
Predaj služieb	553 000	510 000	43 000
2. VH – hospodárska činnosť	158 343 000	138 873 000	19 470 000
Spotreba materiálu a energie	27 560 000	25 167 000	2 393 000
Obstaranie predaného tovaru	1 190 904 000	1 084 243 000	106 661 000
Odpisy, amortizácia, demolácia	32 177 000	29 371 000	2 806 000
Odpisy k právam na užívanie	3 485 000	2 796 000	689 000
Mzdy a odvody	119 899 000	109 111 000	10 788 000
Ostatné prevádzkové náklady	121 172 000	120 116 000	1 056 000
3. Výnosy – finančná činnosť	-----	5 000	-5 000
4. VH – finančná činnosť	(-) 10 961 000	(-) 12 502 000	1 541 000
Nákladové úroky	2 797 000	3 203 000	-406 000
Úrok zo záväzku z prenajatého majetku	521 000	514 000	7 000
Ostatné finančné náklady	7 643 000	8 790 000	-1 147 000
Výsledok hospodárenia - zisk	147 382 000	126 371 000	21 011 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Postup výpočtu výsledku hospodárenia:

Pre výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti najprv vykonáme súhrn všetkých položiek nákladov a súhrn výnosov z hospodárskej činnosti. Za účelom dosiahnutia konečného výsledku vykonáme rozdiel medzi celkovým súhrnom výnosov a súhrnom všetkých nákladov z hospodárskej činnosti.

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti vypočítame rovnakým spôsobom ako z hospodárskej činnosti. Vykonáme súhrn všetkých položiek týkajúcich sa nákladov

z finančnej činnosti, ktoré následne odrátame od súhrnu všetkých výnosov z finančnej činnosti.

Výsledok hospodárenia vypočítame ako súhrn výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti a výsledku hospodárenia z finančnej činnosti.

Analýza hodnôt medzi rokmi 2021 a 2020:

Rok 2021 bol úspešnejší oproti roku 2020, pretože Lidl dosiahol vyšší zisk o 21 011 000 eur.

Tržby týkajúce sa predaja tovaru sa zvýšili oproti minulému roku (2020) o 143 820 000 eur, rovnaký priebeh zvýšenia sa týkal aj tržieb z predaja služieb. Predpokladáme, že dôvodom zvýšenia tržieb a teda aj zisku je vyššia investícia do skvalitnenia ponuky, množstva, typu produktov, teda investícia do celkového lepšieho vzhľadu spoločnosti Lidl pred svojím zákazníkom. Ak sa pozrieme do nie tak ďalekej minulosti, spoločnosť neponúkala taký široký sortiment ako teraz, každým rokom sa sortiment rozširuje a to má veľmi pozitívny dopad. Zákazník teda nakúpi nielen tovary životu nevyhnuté, ako sú potraviny, ale môže si vyberať zo širokej ponuky napr. pomôcok do záhrady, voľnočasových produktov, hračiek, produktov na domáce cvičenie, dokonca aj tovarov týkajúcich sa domácich maznáčikov.

Dosiahnutému vyššiemu zisku však predchádzali vyššie náklady. Porovnajme si náklady na obstaranie predaného tovaru, ktoré sa medzročne zvýšili o 106 661 000 eur. Dôvodom zvýšenia nákladov je rozšírenie sortimentu, taktiež môžeme medzi možný dôvod zaradiť aj zvýšenie cien výrobných faktorov, čo zapríčiňuje vyššiu nákupnú cenu. Bližšia špecifikácia a jej dôvod si však vyžaduje hlbšie skúmanie, ktoré presahuje rozsah práce.

Zvýšenie nákladov sa netýkalo len nákladov týkajúcich sa tovaru, ale aj prevádzkových nákladov, preto si bližšie preskúmame náklady spotreby materiálu a energie:

Tabuľka 2 Spotreba materiálu a energie

Položka	2021 – mena: euro	2020 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Spotreba materiálu	15 438 000	14 415 000	1 023 000
Spotreba energie	11 711 000	10 355 000	1 356 000
Spotreba ostatných neskladovateľných	411 000	397 000	14 000

dodávok			
Suma spolu	27 560 000	25 167 000	2 393 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Spotreba materiálu sa medziročne zvýšila o 1 023 000 eur, možný dôvod zvýšenia je stále vyšší záujem zákazníkov o internetový obchod Lidl, môžeme tvrdiť s pravdepodobnosťou blížiacou sa istote, že aj záujem o produkty nakúpené v kamenných obchodoch rastie. Tento druh nákladu súvisí aj so zamestnaneckými nákladmi, Lidl každým rokom zvyšuje počet svojich zamestnancov, tak sa automaticky zvyšujú náklady na materiál, ktorý potrebujú k vykonávaniu svojej profesie.

Spotreba energie sa medziročne zvýšila o 1 356 000 eur. Tento nárast je možný vysvetliť tým, že Lidl na Slovensku stále expanduje a otvára nové prevádzky, taktiež sem môžeme zaradiť možné zdražovanie cien energií. V poslednom rade môžeme vidieť zmenu v spotrebe ostatných neskladovateľných dodávok, ktorej hodnota sa zvýšila o 14 000 eur. Celkovo sa medziročne spotreba materiálu a energie zvýšila o 2 393 000 eur.

Uvádzame celkové mzdové a odvodové zaťaženie spoločnosti:

Tabuľka 3 Mzdy a odvody

Položka	2021 – mena: euro	2020 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Mzdové náklady	87 296 000	77 770 000	9 526 000
Náklady na sociálne a iné zabezpečenie	28 695 000	27 472 000	1 223 000
Zákonné sociálne náklady	3 426 000	3 428 000	-2 000
Ostatné náklady zamestnancov	482 000	441 000	41 000
Suma spolu	119 899 000	109 111 000	10 788 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Možný dôvod, prečo sa zvýšili mzdové a odvodové náklady medziročne spočíva v snahe spoločnosti expandovať a tak vytvárať stále nové a nové pracovné miesta, taktiež sa tieto náklady zvýšili z legislatívnych dôvodov.

Celkovo sa mzdové a odvodové náklady zvýšili o 10 788 000 eur. Všetky zmeny týkajúce sa medziročných hodnôt vidíme v tabuľke v treťom stĺpci. Zaujímavé však je, že zákonné sociálne náklady sa znížili o sumu 2 000 eur.

Poukážeme na štruktúru **ostatných prevádzkových nákladov** a zmeny v hodnotách medziročne:

Tabuľka 4 Ostatné prevádzkové náklady

Položka	2021 – mena: euro	2020 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Prefakturácia služieb v rámci skupiny	42 409 000	43 687 000	-1 278 000
Reklama	26 540 000	26 290 000	250 000
Náklady na opravu a údržbu	25 974 000	18 563 000	7 411 000
Doprava	13 080 000	11 843 000	1 237 000
Strážna služba	4 988 000	4 460 000	528 000
Náklady na zamestnancov a externý personál	3 836 000	4 004 000	-168 000
Nájom, vedľajšie náklady na nájom	2 500 000	2 355 000	145 000
Dane a poplatky	1 553 000	1 500 000	53 000
Manká a škody	2 596 000	1 879 000	717 000
IT služby	1 363 000	1 370 000	-7 000
Odvoz odpadu	1 330 000	1 185 000	145 000
Upratovanie	1 248 000	1 467 000	-219 000
Pokuty	991 000	614 000	377 000
Poistenie	907 000	677 000	230 000
CSR (Corporate Social Responsibility)	695 000	1 155 000	-460 000
Poštovné, kuriér	652 000	575 000	77 000
Analýza tovaru	595 000	554 000	41 000
Cestovné náklady	568 000	246 000	322 000
Finančná hotovosť - odvoz	386 000	394 000	-8 000
Reprezentačné náklady	371 000	272 000	99 000
Náklady na telefónne služby a internet	364 000	581 000	-217 000
Právne poradenstvo	327 000	407 000	-80 000
Zneškodnenie odpadu	137 000	226 000	-89 000
Tvorba a zúčtovanie	298 000	240 000	58 000

opravných položiek k obchodným pohľadávkam			
Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám	2 946 000	444 000	2 502 000
Ostatné prevádzkové výnosy	9 008 000	5 888 000	3 120 000
Ostatné služby	14 000	1 904 000	-1 890 000
Suma spolu	121 172 000	120 116 000	1 056 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Náklady na reklamu sa medziročne zvýšili o 250 000 eur, taktiež chceme upozorniť na zvýšenie nákladov na reprezentáciu o 99 000 eur. Prostredníctvom týchto informácií usudzujeme, že spoločnosť investovaním do reklamy a reprezentácie chcela upriamiť pozornosť zákazníkov na ponúkaný vyšší a kvalitnejší sortiment a tak dosiahnuť vyšší zisk – prilákať čo najviac zákazníkov. Spoločnosti vzrástli náklady na analýzu tovaru medziročne o 41 000 eur, čo môže potvrdzovať hypotézu spomínanú vyššie.

Náklady na opravu a údržbu sa medziročne zvýšili o 7 411 000 eur, táto hodnota je spomedzi ostatných nákladov najvyššia. Spoločnosť musela vynaložiť nemalú finančnú čiastku na opravy a udržiavanie.

Náklady na dopravu sa medziročne zvýšili o 1 237 000 eur, dôvodom je zvyšovanie cien pohonných látok oproti roku 2020, keď boli náklady na dopravu nižšie.

Dane a poplatky spoločnosti sa medziročne zvýšili o 53 000 eur. Táto hodnota je priaznivá.

Manká a škody sa oproti roku 2020 zvýšili o 717 000 eur, prisudzujeme vznik týchto nákladov k neustále sa rozširujúcemu ponúkanému sortimentu a službám, taktiež k zvýšeniu týchto nákladov sa mohol podpísať aj vyšší nábor nových zamestnancov.

Náklady na poštovné a kuriérske služby sa zvýšili o 77 000 eur, čo môže súvisieť so spomínaným internetovým obchodom spoločnosti Lidl, ktorý od roku 2019, keď sa stal súčasťou trhu, napreduje čoraz rýchlejšie vpred.

Naopak náklady, ktoré sa podarilo spoločnosti v roku 2021 oproti roku 2020 znížiť a tak následne zvýšiť možnosť ušetrenia finančných prostriedkov, pre ktoré vzniká možnosť investovania do dôležitejších aspektov vykonávania podnikateľskej činnosti, tieto náklady sú:

Tabuľka 5 Ostatné náklady s medzročnou úsporou

Položka	2021 – mena: euro	2020 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Prefakturácia služieb v rámci skupiny	42 409 000	43 687 000	-1 278 000
Náklady vynaložené na zamestnancov a externý personál	3 836 000	4 004 000	-168 000
IT služby	1 363 000	1 370 000	-7 000
Upratovanie	1 248 000	1 467 000	-219 000
CSR (Corporate Social Responsibility)	695 000	1 155 000	-460 000
Finančná hotovosť - odvoz	386 000	394 000	-8 000
Náklady na telefónne služby a internet	364 000	581 000	-217 000
Právne poradenstvo	327 000	407 000	-80 000
Zneškodnenie odpadu	137 000	226 000	-89 000
Ostatné služby	14 000	1 904 000	-1 890 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Celková úspora nákladov je v hodnote 4 416 000 eur.

Tabuľka 6 Ostatné náklady / výnosy z finančnej činnosti (netto)

Položka	2021 – mena: euro	2020 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Výnosové úroky	-----	5 000	-5 000
Nákladové úroky	2 797 000	3 203 000	-406 000
Úrok zo záväzku z prenajatého majetku	521 000	514 000	7 000
Ostatné finančné náklady/výnosy (netto)	7 643 000	8 790 000	-1 147 000
Suma spolu	10 961 000	12 502 000	-1 541 000

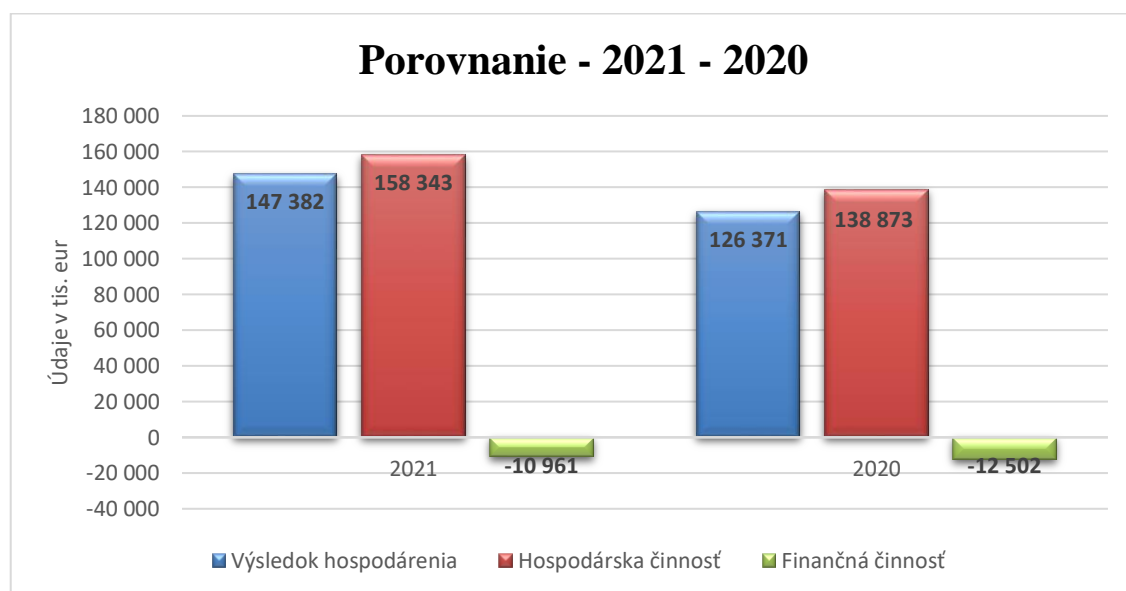
Zdroj: vlastné spracovanie

Výnosové úroky v roku 2021 dosahovali hodnotu 0 eur, čo je dôvodom stratového výsledku hospodárenia z finančnej činnosti v hodnote rovnakej, aká predstavuje hodnotu celkových nákladov z finančnej činnosti. V roku 2020 mali výnosy z finančnej činnosti hodnotu 5 000 eur, konkrétne sa jedná o úrokové výnosy.

Náklady z finančnej činnosti v roku 2020 značne prevyšovali výnosy, z tohto dôvodu nastal záporný výsledok hospodárenia z finančnej činnosti v roku 2020. Môžeme však skonštatovať, že aj napriek nulovým výnosom z finančnej činnosti v roku 2021 nastal v spoločnosti pozitívnejší medziročný jav, keď rok 2021 priniesol nižšiu stratu z hľadiska finančnej činnosti spoločnosti Lidl.

Porovnanie rokov 2021 a 2020 zobrazené v grafe:

Pre potreby vizuálneho porovnania zo širšieho hľadiska môžeme pozorovať zmenu hodnôt medziročne vo vyobrazenom grafe.

Graf 1 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2021 a 2020

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedeného grafu je možné usúdiť fakt, že rok 2021 bol pre spoločnosť Lidl úspešnejší ako rok 2020, pretože sa dosiahol vyšší celkový výsledok hospodárenia. Usudzujeme zo širšieho hľadiska.

4.1.2 Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za rok 2019 v porovnaní s rokom 2018

Tabuľka 7 Výkaz komplexného výsledku k 29.02.2020

Položka	2019	2018	Zmena (+/-)
	– mena: euro	– mena: euro	– mena: euro
1. Výnosy – hosp. činnosť	1 368 521 000	1 233 622 000	134 899 000
Predaj tovaru	1 367 963 000	1 233 109 000	134 854 000
Predaj služieb	558 000	513 000	45 000
2. VH – hospodárska činnosť	121 218 000	122 298 000	-1 080 000
Spotreba materiálu a energie	21 698 000	18 424 000	3 274 000
Obstaranie predaného tovaru	997 172 000	892 556 000	104 616 000
Odpisy, amortizácia, demolácia	27 329 000	24 504 000	2 825 000
Odpisy k právam na užívanie	2 367 000	-----	2 367 000
Mzdy a odvody	99 126 000	86 471 000	12 655 000
Ostatné prevádzkové náklady	99 611 000	89 369 000	10 242 000
3. Výnosy – finančná činnosť	55 000	101 000	-46 000
4. VH – finančná činnosť	7 830 000	7 476 000	354 000
Nákladové úroky	2 982 000	3 171 000	-189 000
Úrok zo záväzku z prenajatého majetku	408 000	-----	408 000
Ostatné finančné náklady	4 495 000	4 406 000	89 000
Výsledok hospodárenia - zisk	113 388 000	114 822 000	-1 434 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Zhodnotíme zmenu hodnôt medzi rokmi 2019 a 2018:

V roku 2019 oproti roku 2018 spoločnosť Lidl dosiahla nižší zisk o 1 434 000 eur. Vznik nižšieho zisku pravdepodobne nastal dôvodom vzniku hrozby nákazy nepoznaného, nového ochorenia s názvom COVID-19, ktorý ľudstvo aj trhovú ekonomiku poznačil natoľko, že vznikla celosvetová kríza. Vláda musela vyvinúť opatrenia pre zníženie šírenia ochorenia, výsledkom týchto opatrení bola séria Lockdownov, keď museli byť prevádzky otvorené, len ak spĺňali prísne podmienky. Ďalším súvisiacim dôvodom pre zníženie zisku mohol byť obmedzený pohyb osôb z okresu do okresu, čoho dôsledkom bolo znižovanie

počtu nakupujúcich v predajniach. Dôsledkom takýchto tvrdých, ale potrebných opatrení a územčitej pomoci zo strany vlády museli veľa iných prevádzok ohlásiť bankrot.

V roku 2019 Lidl spustil svoj online obchod, kde ponúkal rôzne druhy tovarov napr. oblečenie, elektrické spotrebiče, pomôcky na cvičenie a mnohé ďalšie produkty, čo sa v budúcnosti ukázalo ako veľmi dobrý krok. Zo série opatrení sa ešte musíme vyjadriť k zákazu vychádzania, niektoré produkty prestali mať tak veľký význam, preto si ich ľudia začali kupovať pomenej alebo vôbec nekupovali. Samotná spoločnosť vynaložila na dosiahnutie zisku v roku 2019 vyššie náklady ako v roku 2018 a to rozdiel v celkovej výške je rovný 135 979 000 eur, aj napriek tomu môžeme skonštatovať, že spoločnosť sa dokázala dokonalo prispôbiť podmienkam na trhu a aj v takej ťažkej dobe vedela generovať nemalý zisk. Jednotlivé položky komplexného výsledku si rozoberieme v užšom význame.

Výnosy z hospodárskej činnosti mali v roku 2019 hodnotu 1 368 521 000 eur na rozdiel od roku 2018, kde výnosy dosiahli hodnotu 1 233 622 000 eur, ak tieto hodnoty navzájom porovnáme, tak výnosy z hospodárskej činnosti v roku 2019 boli vyššie ako v roku 2018 a to o 134 899 000 eur. Výnosy z hospodárskej činnosti sú tvorené z tržieb z predaja tovaru a tržieb z predaja služieb, tieto položky sa medziročne zvýšili a to nasledovne: tržby z predaja tovaru narástli o 134 854 000 eur a pri tržbách z predaja služieb došlo k rastu o 45 000 eur.

V nasledujúcich odsekoch uvádzame náklady, ktoré boli vynaložené na dosiahnutie zisku z hospodárskej činnosti. Spotreba materiálu a energie sa medziročne zvýšila o 3 274 000 eur.

Tabuľka 8 Spotreba materiálu a energie

Položka	2019 – mena: euro	2018 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Spotreba materiálu	12 385 000	9 419 000	2 966 000
Spotreba energie	8 973 000	8 627 000	346 000
Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	340 000	378 000	-38 000
Suma spolu	21 698 000	18 424 000	3 274 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok sa medziročne znížila o 38 000 eur, z toho vyplýva, že spoločnosť, aj napriek medziročne zvýšeným nákladom na materiál a energie dokázala náklady ušetriť v tejto konkrétnej položke.

Náklady spoločnosti na obstaranie predaného tovaru v roku 2019 predstavovali sumu vo výške 997 172 000 eur, v roku 2018 spoločnosť vynaložila na obstaranie predaného tovaru náklady vo výške 892 556 000 eur, čím medziročne vznikol rozdiel 104 616 000 eur, ktorý nám vyobrazuje medziročný nárast.

Rovnaký priebeh medziročného nárastu nákladov sa týkal nákladov na odpisy, amortizáciu, demoláciu, kedy nastala medziročná zmena o 2 825 000 eur na strane roku 2019. V roku 2019 vznikli novovytvorené náklady na odpisy k právam na užívanie, ktoré predstavovali hodnotu 2 367 000 eur.

Náklady na mzdy a odvody uvádzame v tabuľke:

Tabuľka 9 Mzdy a odvody

Položka	2019 – mena: euro	2018 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Mzdové náklady	70 664 000	61 335 000	9 329 000
Náklady na sociálne a iné zabezpečenie	24 697 000	21 770 000	2 927 000
Zákonné sociálne náklady	3 359 000	3 008 000	351 000
Ostatné náklady zamestnancov	406 000	358 000	48 000
Suma spolu	99 126 000	86 471 000	12 655 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové mzdové a odvodové zaťaženie bolo v roku 2019 v hodnote 99 126 000 eur v porovnaní s rokom 2018, keď náklady na mzdy a odvody dosiahli hodnotu 86 471 000 eur, vznikol tak medziročný nárast nákladov v hodnote 12 655 000 eur.

Ostatné prevádzkové náklady ako sú napríklad reklama, náklady na opravu a údržbu, doprava, nájom, upratovanie, dane, právne poradenstvo a mnohé iné náklady v roku 2019 dosiahli hodnotu 99 611 000 eur, v roku 2018 dosiahli hodnotu 89 369 000 eur.

Medziročná zmena ostatných prevádzkových nákladov má hodnotu 10 242 000 eur, keď tieto náklady boli vyššie v roku 2019 ako v roku 2018.

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti predstavuje v roku 2019 hodnotu 121 218 000 eur, na porovnanie uvedieme aj hodnotu výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti pre rok 2018 a tá je v sume 122 298 000 eur. V danom prípade je možné odpozorovať zníženú hodnotu výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti práve v roku 2019. Rozdiel v konečnom dôsledku predstavuje hodnotu 1 080 000 eur.

Náklady a výnosy súvisiace s výsledkom hospodárenia z finančnej činnosti.

Výnosy z finančnej činnosti dosiahli v roku 2019 hodnotu 55 000 eur, oproti roku 2018 je hodnota výrazne nižšia. Hodnota dosiahnutých výnosov z finančnej činnosti v roku 2018 predstavovala 101 000 eur. Medziročná zmena týkajúca sa výnosov z finančnej činnosti je vysoká a teda jej hodnota je vo výške 46 000 eur.

Nákladové úroky v roku 2019 dosiahli hodnotu 2 982 000 eur, hodnota dosiahnutá v roku 2019 je nižšia oproti roku 2018, keď predstavovala sumu 3 171 000 eur. V položke nákladové úroky nastala medziročná úspora nákladov v hodnote 189 000 eur. Položka týkajúca sa nákladov na úrok zo záväzku z prenajatého majetku v roku 2019 predstavovala hodnotu 408 000 eur, táto suma predstavuje aj medziročnú zmenu, pretože v roku 2018 táto položka neexistovala.

Tabuľka 10 Ostatné finančné výnosy / náklady (netto)

Položka	2019 – mena: euro	2018 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Zisk z derivátových obchodov	2 399 000	2 179 000	220 000
Strata z derivátových obchodov	0	779 000	-779 000
Poplatky za platby platobnými kartami	2 835 000	2 484 000	351 000
Ostatné finančné náklady (netto)	4 059 000	5 489 000	-1 430 000
Suma spolu	4 495 000	4 406 000	89 000

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke sme z užšieho hľadiska rozobrali jednotlivé položky ostatných finančných nákladov / výnosov, vidíme že v roku 2019 bol zisk z derivátových obchodov vyšší o 220 000 eur oproti roku 2018, čo môžeme chápať pozitívne. Strata z derivátových obchodov nám v roku 2019 dosahuje hodnotu 0 eur oproti roku 2018, keď strata dosahovala hodnotu 779 000 eur, môžeme skonštatovať, že taktiež nastal pozitívny jav.

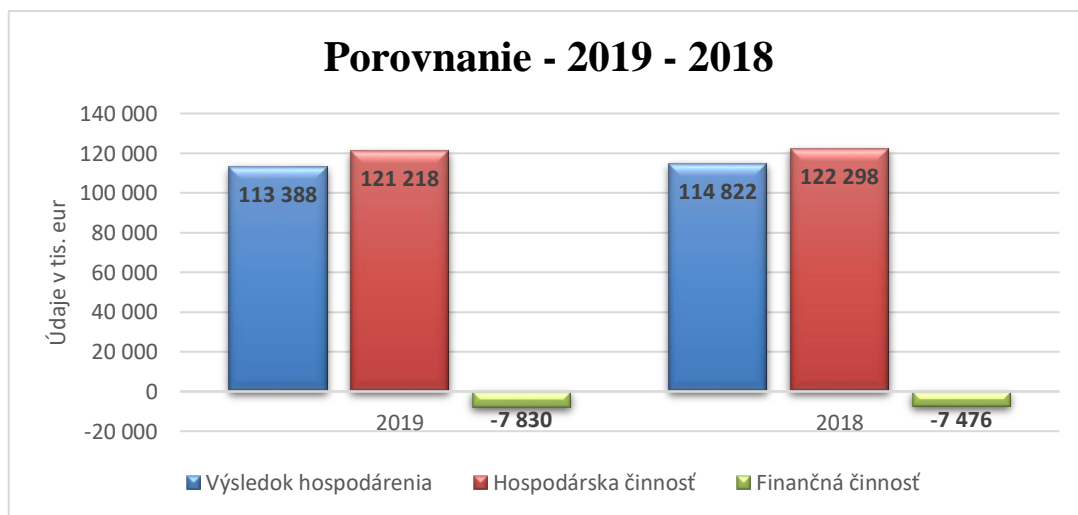
Poplatky za platby platobnými kartami sa medziročne zvýšili o 351 000 eur. Ostatné finančné náklady sa medziročne znížili o sumu 1 430 000 eur.

Rozdiel medzi finančnými výnosmi a finančnými nákladmi je záporný v oboch skúmaných rokoch. Do rozdielu medzi výnosy patrí zisk z derivátových operácií a medzi náklady patria: strata z derivátových obchodov, poplatky za platby platobnými kartami, ostatné finančné náklady (netto).

V roku 2019 rozdiel medzi finančnými nákladmi a finančnými výnosmi dosiahol hodnotu 4 495 000 eur. Je viditeľný nárast oproti roku 2018, keď hodnota dosahovala výšku 4 406 000 eur. Celkový medziročný rozdiel je teda 89 000 eur. Náklady sa v roku 2019 zvýšili.

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti v oboch rokoch dosahoval záporné hodnoty, v roku 2019 bol výsledok hospodárenia v hodnote 7 830 000 eur a v roku 2018 mal hodnotu 7 476 000 eur. Medziročná zmena je v hodnote 354 000 eur, čo nám napovedá, že stav výsledku hospodárenia z finančnej činnosti v roku 2019 sa zhoršil.

Porovnanie rokov 2019 a 2018 zobrazené v grafe

Graf 2 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2019 a 2018

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedeného grafu je možné usúdiť fakt, že rok 2019 bol pre spoločnosť Lidl náročnejší ako rok 2018, pretože dosiahnutý výsledok hospodárenia v roku 2019 dosahoval výšku 113 388 000 eur. Medziročná zmena je tak v neprospech roku 2019 a to v hodnote 1 434 000 eur.

4.1.3 Štruktúra nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia za rok 2017 v porovnaní s rokom 2016

Tabuľka 11 Výkaz komplexného výsledku k 28.02.2018

Položka	2017 – mena: euro	2016 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
1. Výnosy – hosp. činnosť	1 149 997 000	1 043 851 000	106 146 000
Predaj tovaru	1 149 428 000	1 043 335 000	106 093 000
Predaj služieb	569 000	516 000	53 000
2. VH – hospodárska činnosť	111 255 000	100 385 000	10 870 000
Spotreba materiálu a energie	19 911 000	17 988 000	1 923 000
Obstaranie predaného tovaru	839 214 000	757 989 000	81 225 000
Odpisy, amortizácia, demolácia	23 238 000	22 318 000	920 000
Mzdy a odvody	76 326 000	63 595 000	12 731 000
Ostatné prevádzkové náklady	80 053 000	81 576 000	-1 523 000
3. Výnosy – finančná činnosť	101 000	201 000	-100 000
4. VH – finančná činnosť	796 000	8 069 000	-7 273 000
Nákladové úroky	2 617 000	1 655 000	962 000
Ostatné finančné náklady	1 720 000	6 615 000	-4 895 000
Výsledok hospodárenia - zisk	110 459 000	92 316 000	18 143 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza hodnôt medzi rokmi 2017 a 2016:

Výnosy z hospodárskej činnosti pozostávajú z výnosov z predaja tovaru a výnosov z predaja služieb. Výnosy z hospodárskej činnosti pre rok 2017 predstavovali vyššiu hodnotu v porovnaní s rokom 2016. Nadobudnuté výnosy z hospodárskej činnosti sa medziročne zvýšili o 106 146 000 eur. Uvedená skutočnosť nám napovedá o tom, že rok 2017 bol pre spoločnosť úspešnejší, čo môžeme potvrdiť aj z hľadiska dosiahnutého zisku z hospodárskej činnosti, ktorý mal v roku 2017 hodnotu 111 255 000 eur. To predstavuje

zvýšenie oproti roku 2016, keď zisk z hospodárskej činnosti dosiahol hodnotu 100 385 000 eur. Medziročne zisk z hospodárskej činnosti vzrástol o 10 870 000 eur.

Porovnávame náklady, ktoré boli vynaložené na dosiahnutie zisku z hospodárskej činnosti.

Tabuľka 12 Spotreba materiálu a energie

Položka	2017 – mena: euro	2016 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Spotreba materiálu	11 684 000	10 323 000	1 361 000
Spotreba energie	7 924 000	7 415 000	509 000
Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	303 000	250 000	53 000
Suma spolu	19 911 000	17 988 000	1 923 000

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke sú znázornené jednotlivé náklady, z ktorých sú zložené náklady na spotrebu materiálu a energie. Celkové spotrebované náklady na materiál a energie v roku 2017 dosahovali hodnotu 19 911 000 eur. Dosahovaná hodnota v roku 2016 je nižšia a predstavuje ju hodnota 17 988 000 eur. Konštatujeme nárast medziročných nákladov týkajúcich sa celkovej spotreby materiálu a energie o 1 923 000 eur.

Obstaranie predaného tovaru sa medziročne zvýšilo o 81 225 000 eur. Usudzujeme, že spoločnosť sa každým rokom snaží ponúkaný sortiment rozširovať a tak efektívnejšie uspokojovať potreby svojich zákazníkov.

Náklady na odpisy, amortizáciu a demoláciu sa v roku 2017 nachádzali v hodnote 23 238 000 eur a teda v porovnaní s rokom 2016, keď sa hodnota nákladov na odpisy, amortizáciu a demoláciu nachádzala v hodnote 22 318 000 eur, nastala medziročná zmena, keď náklady v roku 2017 vzrástli o 920 000 eur.

Tabuľka 13 Mzdy a odvody

Položka	2017 – mena: euro	2016 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Mzdové náklady	54 568 000	46 199 000	8 369 000
Náklady na sociálne a iné zabezpečenie	19 372 000	15 286 000	4 086 000
Zákonné sociálne náklady	2 086 000	1 857 000	229 000
Ostatné náklady zamestnancov	300 000	253 000	47 000
Suma spolu	76 326 000	63 595 000	12 731 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Náklady na mzdy, sociálne zabezpečenie, sociálne zákonné náklady a ostatné náklady medziročne celkovo vzrástli o 12 731 000 eur. Najviac zo spomínaných nákladov medziročne vzrástli mzdové náklady a to o 8 369 000 eur. Vysvetlenie prečo tomu tak je, môžeme zahrnúť do snahy spoločnosti o neustálu expanziu a snahu vytvárať zamestnancom čo najvhodnejšie podmienky pre prácu a taktiež sa na uvedenej zmene z istej časti podpísali aj legislatívne zmeny ako napríklad rast minimálnej mzdy a podobne.

Ostatné prevádzkové náklady v roku 2017 mali hodnotu 80 053 000 eur oproti roku 2016, keď mali hodnotu 81 576 000 eur, medziročne sa znížili o 1 523 000 eur.

Výnosy z finančnej činnosti vyčíslené pre rok 2017 dosahovali výšku 101 000 eur v porovnaní s rokom 2016, keď výnosy z finančnej činnosti predstavovali hodnotu 201 000 eur, medziročne sa znížili o 100 000 eur.

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti mal v roku 2017 zápornú hodnotu 796 000 eur, môžeme však skonštatovať, že vyvodená strata nebola až v takom rozsahu, v akom bola vyčíslená pre rok 2016, keď strata z finančnej činnosti dosahovala hodnotu 8 069 000 eur. Rozdiel medzi jednotlivými rokmi vznikol v rozsahu 7 273 000 eur.

Priblížime si medziročnú zmenu medzi nákladmi, konkrétne položka nákladové úroky medziročne vzrástla o 962 000 eur a taktiež si bližšie rozoberieme položky týkajúce sa ostatných finančných nákladov / výnosov.

Tabuľka 14 Ostatné finančné výnosy / náklady (netto)

Položka	2017 – mena: euro	2016 – mena: euro	Zmena (+/-) – mena: euro
Zisk z derivátových obchodov	8 374 000	-----	8 374 000
Strata z derivátových obchodov	-----	1 662 000	-1 662 000
Poplatky za platby platobnými kartami	2 185 000	1 893 000	292 000
Ostatné finančné náklady (netto)	4 469 000	3 060 000	1 409 000
Suma spolu	1 720 000	6 615 000	-4 895 000

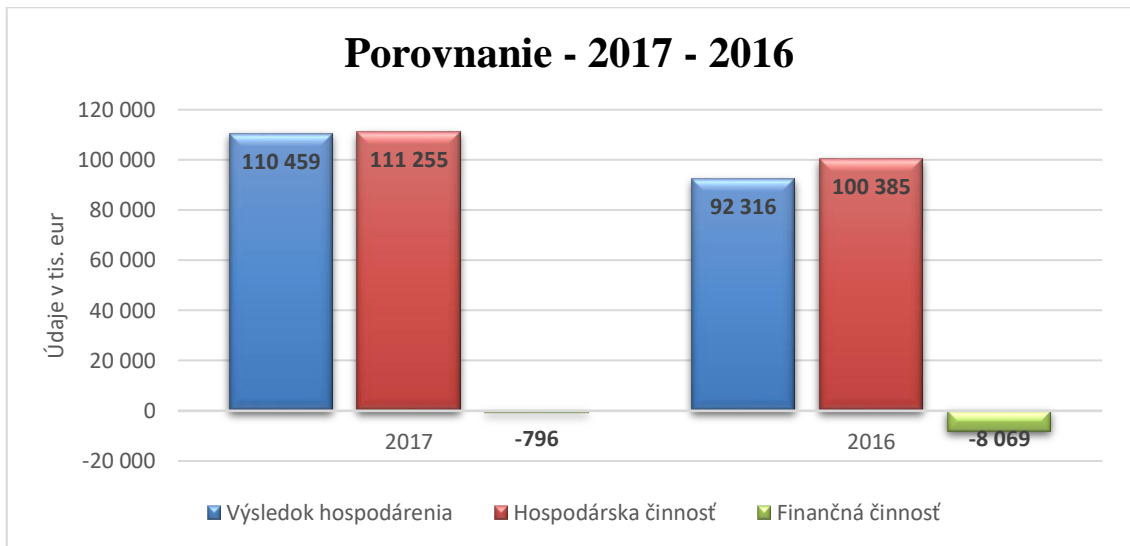
Zdroj: vlastné spracovanie

Výrazná zmena medzi rokmi 2017 a 2016 týkajúca sa finančného výsledku hospodárenia nastala v položke zisk z derivátových obchodov, keď zisk medziročne vzrástol o 8 374 000 eur. Taktiež v roku 2017 spoločnosť vo svojej účtovnej závierke nevykazuje stratu z derivátových obchodov, v porovnaní s rokom 2016, v ktorom vykázaná strata predstavovala sumu 1 662 000 eur.

Poplatky za platby platobnými kartami sa medziročne zvýšili o 292 000 eur, rovnaký rastúci efekt mali aj ostatné finančné náklady (netto), ktoré sa zvýšili o 1 409 000 eur.

V konečnom dôsledku však bol rok 2017 úspešnejší, aj preto, že ostatné finančné náklady sa medziročne znížili o 4 895 000 eur, čo môžeme vidieť aj v tabuľke číslo 11.

Porovnanie rokov 2017 a 2016 zobrazené v grafe

Graf 3 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2017 a 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Vyobrazené hodnoty v grafe nám jasne napovedajú o tom, že rok 2017 bol úspešnejší oproti roku 2016. Celkový výsledok hospodárenia bol oproti roku 2016 vyšší o 18 143 000 eur.

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti sa medziročne zvýšil o 10 870 000 eur, priebeh výsledku hospodárenia z finančnej činnosti bol taktiež pozitívny, keď sa strata z finančnej činnosti dokázala znížiť medziročne z hodnoty 8 069 000 eur dosiahnutej v roku 2016 na hodnotu 796 000 eur dosiahnutú v roku 2017.

5 Diskusia

Pre účely bližšieho pozorovania výsledku hospodárenia jednotlivých rokov 2021 až 2016 uvádzame grafické zobrazenie, v ktorom jednotlivé výsledky hospodárenia porovnáme. Pozorujeme jednotlivé výsledky hospodárenia.

5.1 Výsledok hospodárenia

- obdobie rokov: 2021, 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 vyobrazený v grafe:

Graf 4 Porovnanie výsledku hospodárenia rokov 2021 - 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

V grafe máme možnosť vidieť, že jednotlivé výsledky hospodárenia majú od roku 2016 stúpajúci charakter.

V roku 2019 v porovnaní s rokom 2018 je však výsledok hospodárenia nižší o 1 434 000 eur, dôvodom toho môže byť zásah zo strany ochorenia COVID-19 a mnohé ďalšie faktory, ktoré sme bližšie rozoberali vo výsledkovej časti práce.

V rokoch 2020 a 2021 majú výsledky hospodárenia rovnaký stúpajúci charakter ako od roku 2016 do roku 2018.

Z grafu môžeme taktiež usúdiť, že spoločnosť v priebehu skúmaných šiestich rokov stále napreduje a vykazuje priaznivé výsledky. Predpokladáme, že bez väčších zásahov zo

strany svetovej situácie a trhovej situácie bude spoločnosť aj naďalej napredovať smerom k väčšiemu úspechu.

5.2 Náklady na hospodársku činnosť

- za jednotlivé roky 2021, 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 vyobrazené v grafe:

Graf 5 Porovnanie nákladov za roky 2021 - 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedeného grafu je možné vyčítať, že vývoj nákladov od roku 2016 až do roku 2021 má stúpajúci charakter. Medziročná zmena nákladov medzi jednotlivými rokmi nie je až taká výrazná, ako keď sa na náklady pozrieme a porovnáme medzi sebou zmenu nákladov roku 2021 až roku 2016. Vidíme, že náklady v priebehu šiestich rokov, teda od roku 2016 do roku 2021 sa zvýšili o sumu 551 731 000 eur.

5.2.1 Možnosti znižovania nákladov

Pri veľkej spoločnosti ako je Lidl s celkovým počtom prevádzok blížiacim sa k číslu 160, konkrétne spoločnosť prevádzkuje 152 predajní a naďalej plánuje svoje predajne rozširovať a neustále vyvíja snahu zdokonaľovať sa, je veľmi ťažké odhadnúť správny spôsob optimalizácie nákladov. Snažíme sa teda k správnejmu spôsobu aspoň priblížiť.

- Náklady môžeme znížiť zamestnaním študentov na také pozície, kde to povaha práce umožní. Zamestnať študenta je pre spoločnosti, podniky, firmy úsporné z odvodového aj

mzdového hľadiska. Ako príklad uvádzame porovnanie miezd na pozícií predavač/pokladník u stáleho zamestnanca, ktorý je v spoločnosti zamestnaný na plný úväzok a študenta, ktorý je v spoločnosti vedený ako brigádnik. Mesačná hrubá mzda stáleho zamestnanca, na ktorú má nárok po odpracovaní 20 hodín týždenne je v sume 542 eur. Mesačná hrubá mzda študenta po odpracovaní 20 hodín týždenne je približne v sume 400 eur, hrubá mzda študenta závisí od počtu odpracovaných hodín v mesiaci. Vidíme, že mzda stáleho zamestnanca je o 142 eur vyššia ako mzda študenta. Stály zamestnanec je pre spoločnosť nákladnejší ako zamestnanec brigádnik – študent. Výška mzdy sa však môže líšiť v závislosti od odpracovaných víkendov, za ktoré dostávajú zamestnanci zákonné príplatky.

- Náklady týkajúce sa spotreby energie sa môžu znižovať optimalizáciou spotreby energie. Optimalizáciu spotreby elektrickej energie spoločnosti môže zabezpečiť fotovoltaická energia, ktorá spoločnosti ušetrí až 20% ročnej spotreby elektrickej energie. Viacero nových predajní spoločnosti Lidl disponujú fotovoltaickými panelmi, slúžiacimi na výrobu energie, ktorá šetrí nielen náklady, ale aj životné prostredie.

5.3 Výnosy z hospodárskej činnosti

- za jednotlivé roky 2021, 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 vyobrazené v grafe:

Graf 6 Pozorovanie výnosov za roky 2021 - 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedeného grafu môžeme vyčítať, že výnosy z hospodárskej činnosti od roku 2016 do roku 2021 stúpajú. Medzi jednotlivými obdobiami nie sú medziročne veľmi vysoké odchýlky, ale ak znova porovnáme rok 2021 až rok 2016, ako sme tieto roky porovnali v časti 5.2 Náklady na hospodársku činnosť, zistíme, že výnosy spoločnosti sa v priebehu šiestich skúmaných rokov zvýšili o 609 689 000 eur. Z tohoto vzťahu medzi nákladmi a výnosmi usudzujeme, že s rastom výnosov často súvisí aj rast nákladov.

5.3.1 Možnosti zvyšovania výnosov

Možností ako zvyšovať výnosy spoločnosti môžeme taktiež predpokladať ako pri možnostiach znižovania nákladov. Je veľmi náročné určiť správne fungujúci spôsob, ale ak sa správny spôsob, overiteľný v reálnom čase nájde, situácia vyobrazuje pozitívny jav. Môže však nastať negatívny jav, keď snaha o zvýšenie výnosov prinesie pravý opak a to zvyšovanie nákladov, nastáva to vtedy, keď spoločnosť nesprávne zvolí spôsob ako dosiahnuť ciele vyššie výnosy.

- Výnosy môžeme zvýšiť hlbším zameraním sa na potreby zákazníka, ponúknuť zákazníkovi presne to o čo majú záujem, čo potrebujú, zdokonaľiť marketing, logistiku tovarov.

- Výnosy môžeme zvýšiť zľavami na tovary, pri ktorých to charakter tovaru dovoľuje. Zľavy motivujú zákazníkov z psychologického hľadiska nakupovať vo väčšom množstve. Zlacením konkrétnych typov produktov, ktoré sú atraktívne pre väčšinu spotrebiteľov, môže spoločnosť dosiahnuť vyššiu návštevnosť predajní, pričom si zákazníci s najväčšou pravdepodobnosťou zakúpia aj produkty, ktoré nie sú v zľave. Podľa najaktuálnejších cien uvedených v letáku spoločnosti Lidl môžeme použiť ako príklad produkt:

- Instantná káva, 500g, ktorej riadna cena predstavuje sumu 9,99 eur a cena pri zľave 40% je 5,99 eur. Pri nákupe 100 ks produktu instantnej kávy v riadnej cene výnos spoločnosti z predaja bude predstavovať hodnotu 999 eur. Pri predpoklade, že pri zľave zákazníci nakupujú vyššie množstvo tovaru v podobe 200 ks instantnej kávy, je výnos spoločnosti z predaja v sume 1 198 eur. Cena produktu pri zľave je nižšia, ale výnos spoločnosti z predaja produktu sa zvýši o 199 eur.

Záver

Primárnym cieľom záverečnej - bakalárskej práce je poskytnúť komplexný pohľad na jednotlivé položky nákladových a výnosových účtov a ich význam pri tvorbe výsledku hospodárenia konkrétnej účtovnej jednotky.

Záverečná práca bola zameraná na jednotlivé položky nákladových a výnosových účtov, ktoré sú súčasťou účtovnej závierky spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s. za obdobie šiestich rokov a to od roku 2021 do roku 2016. Skúmané obdobie prebiehalo retrospektívne, dôvodom, prečo sme si vybrali danú problematiku skúmať z budúcnosti do minulosti je, že sme chceli komplexnejšie poukázať na zmenu medzi jednotlivými účtovnými obdobiami.

Porovnávali sme dve účtovné obdobia medzi sebou a to nasledovne - účtovné obdobie za rok 2021 s účtovným obdobím roku 2020, ďalej účtovné obdobie za rok 2019 s účtovným obdobím roku 2018, takto sme pokračovali až do roku 2016. Porovnávali sme medziročnú zmenu medzi jednotlivými účtovnými obdobiami a prostredníctvom dedukcie sme predostreli náš názor, prečo sa jednotlivé náklady a výnosy zvýšili / znížili. Všetky podklady a informácie k zisteniam a teda aj samotné zistenia sme znázornili v tabuľkovej a grafickej podobe, dôvodom toho bola snaha o názornejšie a obraznejšie vyjadrenie samotnej riešenej problematiky.

Všetky získané informácie a zistenia o výsledkoch hospodárenia jednotlivých skúmaných účtovných období sme zosumarizovali do celku, kde sme účtovné obdobia porovnali medzi sebou a taktiež sme z uvedených informácií prostredníctvom dedukcie vyvodili závery.

Vypracovali sme porovnanie nákladov a výnosov z hospodárskej činnosti jednotlivých účtovných období komplexne, aby sme vytvorili ucelenejší a prehľadnejší obraz o nákladoch a výnosoch skúmaných účtovných období a z dostupných informácií sme taktiež vyvodili možné závery.

Navrhli sme opatrenia pre zlepšenie a optimalizáciu nákladov prostredníctvom návrhu spôsobov pre znižovanie nákladov, podobný priebeh sme zvolili pri optimalizácii výnosov, keď sme navrhovali možné spôsoby pre zvyšovanie výnosov.

Spracovaním problematiky štruktúry nákladov a výnosov vo vzťahu k výsledku hospodárenia spoločnosti Lidl som nadobudla hlbšie poznatky týkajúce sa nákladov

a výnosov z praktického hľadiska. Skúmaním a následným porovnávaním jednotlivých položiek, ktoré tvoria samotné výsledky hospodárenia, som získala prehľad štruktúry, tvorby a významu položiek, ktorými je výsledok hospodárenia tvorený.

Bibliografické zdroje

BAŠTINCOVÁ, Anna. *Účtovníctvo a dane právnických osôb*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. 258 s. ISBN 978-80-8168-398-5

BAŠTINCOVÁ, Anna. *Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2007. 102 s. ISBN 978- 80-8078-144-6.

BELIČKA, Peter. Hospodárske výsledky logistických firiem na Slovensku a významnosť podielu mzdových nákladov k výnosom na tvorbe hospodárskeho výsledku logistických firiem [online]. In *Finančné trhy*. Bratislava: Derivat, 2019, roč. 16, č. 1, s. 1-11 [10.11.2022]. ISSN 1336-5711. Dostupné na: http://www.derivat.sk/files/2019%20financne%20trhy/FT_1_2019_Belicka_Hospodarske%20vysledky%20logisticckych%20firiem%20na%20Slovensku.pdf

BIELIK, Peter a kol. *Podnikové hospodárstvo*. 1. vyd. Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2018. 363 s. ISBN 978-80-552-1903-5.

DVOŘÁČEK, Jiří – TYLL, Ladislav. *Outsourcing a offshoring podnikateľských činností*. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2010. 183 s. ISBN 978-80- 7400-010-2.

FOLTÍNOVÁ, Alžbeta a kol. *Nákladový controlling*. 1. vyd. Bratislava : Sprint dva, 2007. 451 s. ISBN 978-80-89085-70-5.

FOLTÍNOVÁ, Alžbeta a kol. *Nákladový controlling*. 1. vyd. Bratislava: Iura edition, 2011. 304 s. ISBN 978-80-8078-425-6.

GRZEGORZ, Lew. Využitie nákladového účtovníctva v manažmente nákladov [online]. In *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*. Rzeszow: University of Technology, 14.09.2019, roč. 63, č. 9, s. 161-171. ISSN 1899-319. Dostupné na: file:///C:/Users/42190/Desktop/Use_of_cost_accounting_in_cost_man.pdf

JACKOVÁ, Anna – ĎURIŠOVÁ, Mária. *Finančné účtovníctvo*. 1. vyd. Žilina: Žilinská univerzita, 2008. 264 s. ISBN 978-80-8070-875-7.

KNÁPKOVÁ, Adriana. a kol. *Finanční analýza*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KRÁL, Bohumil - FIBÍROVÁ, Jana - TUMPACH Miloš a kol. *Manažerské účetnictví*. 4. vyd. Praha: Management Press/Albatros Media, 2018, 791 s. ISBN 978-80-7261-568-1.

KRÁL, Bohumil. *Manažerské účetnictví*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2018. 791 s. ISBN 978-807-2615-681.

KRIŠTOFÍK, Peter - ŠURANOVÁ, Zuzana - SAXUNOVÁ, Darina. *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IFRS*. 2. vyd. Bratislava: Iura edition, 2011. 803 s. ISBN 978-80-8078-396-9.

MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. 3. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2009. 207 s. ISBN 978-80-89393-13-8.

MAJTÁN, Štefan a kol. *Podnikové hospodárstvo*. 1. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2005. 347 s. ISBN 808-90-8546-6.

MAJTÁN, Štefan a kol. *Podnikové hospodárstvo*. 2. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2014, 323 s. ISBN 978-80-89710-05-8.

MANOVÁ, Eva. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. 1. vyd. Bratislava: Ekonóm, 2011. 110 s. ISBN 978-80-225-3321-8.

MEHEŠ, Marek. Riadenie nákladov v podniku [online]. In *Manažment v teórii a praxi: online odborný časopis o nových trendoch v manažmente*. Košice: PHF EU Košice, 16.01.2020, roč. 15, č. 4, s. 27-33. ISSN 1336-7137. Dostupné na: http://mtp.euke.sk/wp-content/uploads/2020/01/MTP-4_2019.pdf#page=27

NENADÁL, Jaroslav – VYKYDAL, David – HALFAROVÁ, Petra. *Benchmarking – mýty a skutočnosť*. 1. vyd. Praha : Management Press, 2011. 268 s. ISBN 978-80-7261-224-6.

Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej Republiky o postupoch účtovania.

POPESKO, Boris – PAPADAKI, Šárka. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2. vyd. Praha: Grada, 2016. 263 s. ISBN 978-802-4757-735.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Cash flow*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2010. 191 s. ISBN 978-80-251-3130-5.

SEDLÁK, Mikuláš a kol. *Podnikové hospodárstvo*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2010. 352 s. ISBN 978-808-8078-317-4.

SEDLIAČIKOVÁ, Mariana. *Finančné účtovníctvo*. 1. vyd. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, 2018. 126 s. ISBN 978-80-228-3057-7.

SKLENKA, Miloš - ŠLOSÁROVÁ, Anna – HORNICKÁ, Renáta – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II.* 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019. 326 s. ISBN 978-80-571-0055-3.

STAŠKOVÁ, Slavomíra – STAŠKO, Martin. *Analýza nákladov ako nevyhnutná súčasť nákladového controllingu* [elektronický zdroj]. 1. vyd. Košice: Katedra finančného riadenia podniku PHF EU, 2019. 84-91 s. [10.11.2022]. ISBN 978-80-225-4660-7. Dostupné na: Analýza nákladov ako nevyhnutná súčasť nákladového controllingu (euba.sk)

SUHÁNYIOVÁ, Alžbeta - SZALAY, Zoltán - FUKEROVÁ, Anna. Účtovné odpisy dlhodobého majetku a ich vplyv na výsledok hospodárenia podniku. In *Journal of Global Science: JOGSC* [online]. Prešov: eXclusive Marketing, 2017, roč. 2, č. 2, s. 1-10 [10.11.2022]. ISSN 2453-756X. Dostupné na: http://www.jogsc.com/pdf/2017/2/uctovne_odpisy.pdf

ŠLOSÁR, Rudolf a kol. *Účtovníctvo pre 4. ročník obchodných akadémií.* 7. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019, 207 s. ISBN 978-80-571-0070-6.

ŠTANGOVÁ, Nora – VÍGHOVÁ, Agneša. Analýza dvojitého aspektu nákladov v SR [online]. In *Verejná správa a regionálny rozvoj: Ekonomia a manažment.* Bratislava: Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, 01.12.2021, roč. 17, č. 2, s. 34-39. ISSN 1337-2955. Dostupné na: <https://www.vsemba.sk/portals/0/Subory/VSEM-casopis-02-2021%20-%20web.pdf>

VOCHOZKA, Marek - MULAČ, Petr a kol. *Podniková ekonomika.* 1. vyd. Praha: GRADA Publishing a. s., 2012. 576 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, účinný od 1.1.2023.

Zákon o dani z príjmov č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, účinný od 1.1.2023.

ZALAI, Karol a kol. *Finančno-ekonomická analýza podniku.* 9. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2016. 487 s. ISBN 978-80-247-3916-8.